

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAI,
CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugooslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI. BUENOS AIRES, 23 DE FEBRERO (FEBRUARJA) DE 1940

Núm. (Štev.) 156

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo
leto \$ arg. 6.-; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Spremembe morajo priti

Nekateri evropski državniki so mnenja, da je treba za vsako ceno ohraniti "status quo", to je oblika držav kakršne so.

To mnenje bi bilo pravilno, če bi tvorile države obenem tudi narodno celoto, a je ne tvorijo. Skoro vse evropske države imajo manjšine, ki jim jezikovno ne pripadajo.

Za one državnike, ki jim je narod samo sredstvo za doseg njihovi namenov, seveda tako vprašanje nima važnosti. Življenjske važnosti pa je za prizadete narode, ki jim brez popolne narodne svobode in skupnosti nemore biti zagotovljen kulturni in gospodarski napredek.

Versajski mir je bil brez dvoma sklenjen na podlagi nešteti narodnih krivic, ki se sedaj bridko maščujejo in povzročajo v glavnem današnjo zmedo v Evropi. Društvo narodov, ki je bilo ustanovljeno v svrhu mednarodnega varstva in prava, ni služilo namenu, ali pa samo takrat, kadar so bili v nevarnosti interesi močnejših. To nam potrjuje nešteto dokazov.

Danes smo prav tam, kakor smo bili pred petindvajsetimi leti. Še celo na slabšem smo. Stojimo v znamenju novih vojn, ki bodo brez dvoma povzročile še vse večjih pretresljajev in zmed, kakor jih je povzročila zadnja svetovna vojna.

Glavni krivec temu je zasebni kapital, ki tudi vodi politiko in gospodarstvo. V Italiji in Nemčiji so ga združili ter operira pod popolno državno kontrolo, medtem ko v Franciji in Angliji magnetizirajo samo podpirajo državno politiko, ki je seveda v skladu z njihovimi interesi. Angleži niso v zunanji politiki nikoli drugega zasledovali nego svoje koristi. To je lahko za njih pravilno, a ne more biti za druge.

Za pridobitev Turčije na svojo stran ji je Francija odstopila nekaj ozemlja v Aleksandriji, ki je pravzaprav turška posest, a so ji bili v svetovni vojni odvzeti ter so obenem v Londonu in Parizu obljubili še 60 milijonov liber šterlin, ki so jih 16 milijonov takoj ob znani pogodbi izplačali. Ker je Francija odstopila ozemlje, je gotovo pa manj v denarju prispevala. Tako nekako pridobivajo tudi drugod zavezniške in simpatizante na svojo stran, kar pa nikakor ni v skladu z interesi prizadetih narodov in držav.

Anglija lahko mnogo "žrtvuje", kajti tekom časa se ji je posrečilo spraviti pod svojo oblast skoro ves svetovni trg. V Podonavju, Balkanu, Mali Aziji, Indiji, Afriki, na Kitajskem, Severni in Južni Ameriki, povsod imajo Angleži najvažnejše trgovske koncesije v svoji posesti. Skoro povsod tod imajo tudi vojaške postojanke, da jim ščitijo bogastvo. Popolnoma so jih izrinili iz Nemčije, Rusije, Japonske, Meksike in deloma iz Italije.

Takozvane korporativne ali totalitarne države tudi niso nič boljše od demokracij, če celo slabše, so, kajti one zasledujejo poleg gospodarsko tudi narodno zaslužniti narode, ki bi se jih jim posrečilo podrediti. Italija je to dovolj jasno dokazala na Primorskem in bo isto izvajala tudi drugod.

Isti cilj so vedno zasledovali tudi Nemci in niso doslej še nikjer dokazali nasprotno, dasi so imeli lepo priljubljenost in jo imajo prav sedaj na Češkem in Poljskem.

Japonci istofako podjarmljajo kitajski narod, ne morda zato, da bi ga osvobodili domačih izkoriščevalcev, nego zato, da ga podredijo svojim imperjalističnim interesom.

Edino sovjeti imajo drugačen nauk, a bi bilo še preuranjeno trditi, če ga tudi mislijo pravično izvajati,

Ruski in nemški vpliv na Podonavje in Balkan

Iz Beograda poročajo o zelo živahni nemško-sovjetski propagandi po vsem Balkanu in Podonavju. Osrednja točka je seveda še vedno Romunija. Nemški dnevnik "Deu-

Dr. K. Joseivanov.

tsches Volksblatt", ki izhaja v Beogradu, piše, da je Anglija napela vse sile za namenom vzeti ves petrolejski trg Nemčiji v Romuniji.

Najvažnejše politično vprašanje

je, teritorialno. V tej atmosferi sta Nemčija in Rusija koncentrirali na madžarski in romunski meji močne vojaške oddelke.

Kakor je znano Madžarska ni hola pristopiti v balkanski pakt, dasi so ji bili zagotovili povoljno rešitev manjšinskega vprašanja. Seveda ne še sedaj, marveč pozneje, kar pa ni verjela, temveč je še bolj poostila časopisno kampanjo proti Romuniji, očitno po navodilih iz Berlina. V tej stiski se je romunski voditelj mladine Sodoroviči odpravil v Italijo, kjer išče posredovanja Italije in obenem pripravlja poset kralja Karola pri Mussoliniju in papežu. To jih je seveda pa v Budimpešti še bolj razkačilo, kajti Italija je velika prijateljica in zaščitnica tudi Madžarske in enako tudi Vatikan.

Pred dnevi povzročena kriza v bolgarskem ministrskem kabinetu, ki jo je povzročil odstop dosedanjega zunanji ministra K. Joseivanova, je moskovski radio pripisoval v prid Rusiji in Nemčiji. K. Joseivanov je

Novi zapletljaji ob Severnem morju in Škandinavskih državah

Posledice potopljenega nemškega oklepalka "Graf Spee" v ustju lablatske reke so sedaj povzročile nove zapletljaje na Norveškem, ki nikakor ne bodo ostale brez posledic.

Nemški trgovski parnik "Altmark", ki ima seveda vojaško posadko s topovi, je oskrboval živež "Graf Speeju" in drugim nemškim vojnim edinicam, ki so prežale na angleške trgovske parnike ter jih pridno potapljale. Altmark je od potopljenih angleških parnikov moštvo reševal ter je imel na svojem krovu 299 angleških mornarjev in častnikov. Angleži so seveda to vedeli, zato so prežali na ta parnik. Rušilec "Cossack" in "Intrepid" sta ga zasledila v norveških nevarnih vodah, ko se je skušal, kakor svoj čas "Bremen", neopaženo zmuzniti v Hamburg. Altmark je tudi najbrže dosegel cilj, a so Angleži prekršili mednarodno pomorsko pravico ter sta ga omenjena rušilca z topovskim ognjem v norveških vodah napadla. Odvzela sta mu angleške ujetnike ter je bilo od nemške posadke več mrtvih in ranjenih.

kajti ničesar ne zavis od besed, marveč od dejanja.

Dokler ne bo vsak narod, bodisi velik ali majhen, popoln gospodar na svoji zemlji, ne bo miru med njimi, ker ga biti ne more. Narodne manjšine je treba odpraviti, a ne z asimilacijo, marveč s priključitvijo k njihovim lastnim narodnim celotam. Zato je "status quo" nemogoč.

Mirnim potom, kakor so nekateri mnenja, bi se tudi ne dalo ničesar doseči, saj smo celih dvajset let po vojni zastoj čakali. V ospredju so bili interesi velesil. Kdo bi se za male narode in manjšinska vprašanja menil. Besedo so pač imeli oni, katere smo v začetku omenili. Zato je popolnoma umljivo, da bodo skušali vsi gospodarsko izkoriščani narodi izriniti današnjo reakcijo ultra nacionalizma, ki se skriva za totalitarne države, v svojo popolno kulturno, narodno, gospodarsko in politično svobodo. Če jim nameravajo sovjeti iskreno k temu pripomoči, potem je vsa borba proti njim zaman. Če pa imajo enake namene tudi v Franciji in Angliji, kakor trdijo, potem bo vojna lahko kmalu zaključena. A za-

Radi tega incidenta so nastali zelo napeti odnosi med Anglijo in Norveško. Norveški zunanji minister Koth je ostro napadel Anglijo, ki kali mir v teh vodah in nordijskih državah. Seveda ga je Chamberlain kmalu potem krepko zavrnil, češ, da Norveška po svojem obnašanju ni nevtralna, marveč podpira Nemčijo.

Po izjavah norveškega zunanjega ministra Kotha in švedskega kralja Gustava, smemo sklepati, da imata ti dve državi namen na miren način urediti vse zadeve z Nemčijo in Rusijo ter ne želita biti deležni usode Finske, ki je nasledla obljubam Anglije.

Anglija se pač opravičuje, da ni mogla nuditi izdatnejše pomoči Finski, ker ni v vojni napovedi z Rusijo, kakor je na primer z Nemčijo in da tudi nima ničesar proti Rusiji, marveč samo proti Nemčiji.

S tega sklepamo, da se Anglija še ni odpovedala misli, da bi se kako spravila z Rusijo in bi potem skupno porazili Nemčijo. Presenečenja v tem smislu nikakor niso izključena.

enkrat jim nihče ne verjame, niti oni najbrže ne, ki jim za denar delajo propagando. Enkrat gre osel na led. Ne smemo pa misliti, da ni v Franciji in Angliji tudi ljudi, ki pošteno mislijo.

Treba pa je enkrat za vselej vzeti v obzir, da so minuli časi, ko se je dalo z narodi poljubno kakor s kakim živinčetom prekupčevati. Zdaj so bili podložni temu, zdaj onemu tujemu vladarju, ki jih je podjarmljal z raznimi vojnami in denarjem. Zgodovina, učiteljica narodov, tako pripoveduje in ona gotovo ne laže. Nam Slovencem pa ni treba nazaj v zgodovino se ozirati.

Vsi narodi so se začeli zavedati svoje suverenosti ter zahtevajo vedno odločnejše popolno nacionalno, kulturno, socialno, gospodarsko in politično svobodo in neodvisnost. Zavedajo se, da jim tega ne bodo od nikjer ponudili, marveč da si morajo le sami z lastnimi močmi izvojovati v smislu mednarodnega prava.

Društvo narodov je potrebna in koristna ustanova, a jo je treba prenoviti, se slišijo izjave dalekovidnih in pametnih mož, da bo res služilo pravičnim mednarodnim interesom.

hotel nekoliko sodelovati v balkanskem paktu in to ga je vrglo z ministrskega mesta.

Kakor zatrjujejo je Rusija za danes sklicala v Galatzu podonavsko zborovanje, kjer bo obrazložila svojskala kar najtesnejših stikov s članicami balkanskega pakta in še posebej s Turčijo, ki je zaveznica zapadnih zveznih velesil. Sovjeti pa so pričeli na Kavkazu in Črnem morju zbirati svoje sile.

Vsled nerešenega manjšinskega vprašanja v Podonavju in Balkanu, ne morejo prizadete države priti do sporazuma in bodo prav to nesoglasje izrabili drugi ter jim določili meje...

Ljubomir Davidović umrl

Iz Beograda poročajo, da je tam umrl vodja demokratske stranke Ljubomir Davidović, star 77 let, ki

Ljubomir Davidović

je bil tudi svoječasn ministarski predsednik.

Življenje Davidovića je zelo tesno povezano z notranjim razvojem Jugoslavije. Stekel si je mnogo zaslug posebno za notranjo obnovo Srbije. Zavzemal je večkrat tudi mesto prosvetnega ministra.

GARIBALDINCI BODO ŠLI NA POMOČ FINCEM

Kapitan Camilo Marabini ima menda zbranih v Franciji kakih 10 tisoč Italijanov, ki so organizirani v Legiji Garibaldincev. Garibaldinci, pravi kapitan, bi se radi borili na strani Francije, na Maginotovi črti, ali kjerkoli, a jim Francija iz raznih političnih razlogov tega ni mogla dovoliti. Francija namreč ne mara dajati povoda Italiji za kaka nesoglasja. In poleg tega je Italija tudi še vedno zaveznica Nemčije. Z Rusijo pa Italija ni v dobrih političnih odnosih, zato jo ne bo Francija nič razžalila, če bo pomagala spraviti Garibaldince na Finsko proti sovjetom. Še celo vesel bo Mussolini te plemenite geste Francije in italijanskih protifašistov, če se bodo šli boriti za fašistične interese.

Judovsko zborovanje v Ljubljani

Pred nekaj tedni so v Ljubljani zborovali Judje, kar se je v Ljubljani zgodilo prvič v zgodovini. Slovenska javnost o tem ni nič vedela, ker so Judje to stvar opravili na tihem med seboj. Znana stvar je sicer, da je v Ljubljani že od starih časov nekaj judovskih družin, ki so doslej mirno živele med Slovenci, ki pa se nikdar niso vtikale v javnost. Kakor se zdi, je priliv tujega judovstva zdaj tako velik, da so začeli v Ljubljani že zborovati. Kakor znano, je na Slovenskem največ Judov bilo v Slovenski Krajini. Zdaj pa so prišli begunci še iz Avstrije, Češke in Nemčije. Večina jih je kajpada šla v južne kraje, nekaj pa jih je moralo le ostalo pri nas.

Sijajen sprejem kneza Pavla v Zagrebu

V nedeljo 14. januarja so knez namestnik Pavle in kneginja Olga z velikim spremstvom uradno obiskala hrvatsko prestolico Zagreb. Tu sta bila sprejeta od vseh članov vlade na čelu s predsednikom Dragiša Cvetkovićem in podpredsednikom dr. Vladko Mačkom. Sprejem, ki se ga je udeležila stotisočglava množica hrvatskega naroda je bil nad vse veličasten. Kneza namestnika je prvi pozdravil vodja hrvatskega naroda dr. Maček, za tem ban banovine Hrvatske dr. Šubašić, nadškof in metropolit hrvatski dr. Stepinac, povernik mesta Zagreba Starčević in kmet Tomo Baburić. Knez namestnik je odgovoril sledeče:

"Vesel sem da se mi je ponudila prilika v glavnem mestu Zagrebu, da moram izreči prisklene pozdrave Vam, dragi bratje Hrvatje, in po Vas vsej banovini Hrvatski. Moje veselje je toliko večje, ker ta moj obisk pade na srečni dan, ko združeni Srbi, Hrvati in Slovenci v popolnem medsebojnem zaupanju in ljubezni grade svojo lepšo bodočnost. S skupnim sodelovanjem v preteklosti, neprestanimi boji skozi stoletja in ogromnimi žrtvami so Srbi, Hrvati in Slovenci ustvarili našo ju-

Knez-namestnik Pavle

goslovansko domovino. Ta borba je v preteklosti dala junaške borbe in velike mučenike, ki so s svojim življenjem zapisali najlepše strani naše zgodovine. Vsa ta prizadevanja in visoka narodna zavest našega naroda se je v resnih trenutkih znala vedno pokazati. Naj nas navdaja z vero in zaupanjem, da smelo gledamo v svojo bodočnost! Vprašanja, ki so ločila naš narod, so zdaj uspešno rešena. Nadaljna graditev naše države ne predstavlja posebnih težkih nalog. Složni na znotraj, smo sami dovolj močni, da vsako zlo odklonimo. Sloga na znotraj in mir na mejah, to je bila vedno moja skrb! Veselim se, da se moram s tega mesta zahvaliti za tako priskrben in prelep sprejem. Veseli me tudi, da v tako velikem številu vidim izrazite zastopnike hrvatskega naroda, naroda kremenitih kmetov in hrabrih vojakov, služabnikov Bogu in očetnjavi! Današnji dan in ta sprejem naj bo dokaz, da smo šli dobro pot. Vaši zbrani, so lahko prepričani, da bo vpoštevanji predstavniki, ki so tu tako! Kneginja Olga in jaz se iskreno zahvaljujemo g. Baburiću za lepe besede, ki jih je na naju naslovil. Živeli!"

Ob priliki obiska Visočanstev minister dr. Krek je dal sledečo izjavo: "Srečen sem, da kot zastopnik slovenskega naroda v kr. vladi danes prisostvujem proslavi sprejema in bivanja Nj. kr. Visočanstev kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Zagrebu. To je velik praznik hr-

Argentinske Vesti

DRŽAVNA BANKA POMAGA KMETOM

Argentina v marsičem tudi prednjači pred evropskimi državami. Gospodarske in politične svobode je tu mnogo več nego v starem svetu. Vendar ko v Evropi radi kratijo politično svobodo, se za gospodarsko malo menijo ter dopustijo, da nekateri oderuhi poljubno izkoriščajo ljudstvo. V Argentini pa ima vlada tuli proti tem oderuhom prav radikalna sredstva.

Ko so namreč trgovci sadja le preveč navijali cene in niso vsi vladni opomini ničesar zalegli, je občina Buenos Aires nastavila lastne stoj-

nice za sadje. Trgovci in razpeševalci sadja so bili na ta način prisiljeni znižati ceno vzporedno z običajnimi, če so hoteli blago vnovčiti.

Odkar je vojna v Evropi pa so spet pridno na delu razni spekulanti poljedelskih pridelkov ter že vnaprej pokupavajo od kmetov pridelek, ki so ga vsled stiske za denar prisiljeni prodati.

Tako so na primer pričeli spekulanti pokupovati od kmetov letošnji pridelek koruze, ki sedaj dozoreva in obeta biti dovoljen. Temu je naredila konec državna banka, ki je omogočila kmetom \$ 120 predupnina na vsak kvintal koruze, kar jim bo popolnoma zadostovalo za pokriti stroške "coseche". Pozneje pa bodo kmetje lahko prodali blago po določeni tržni ceni, ki ne more biti vnaprej stabilizirana. Sprito dogodkov v Evropi računajo, da cene pasti nikakora ne morejo, pač pa se bodo povišale. In ravno na to so računali spekulanti, ki jim je vlada načrte preprečila, ko je kmetom dala iz državne banke posebno posojilo.

INTERVENCIJA V PROVINCI CATAMARKA

Zadeva, katera se tiče decem-

skih volitev v provinci Catamarca je jako nejasna. Kaj bo vse radi teh volitev nastalo, se ne da prerokovati, vendar eno je gotovo, ljubezen med antipersonalisti in demokrati se je precej ohladila. Da niso volitve

Alberto Barceló, kandidat za guvernerja province Bs. Aires

Po dolgi mučni bolezni je Bog poklical k sebi

MARIJO UŠAJ

iz Črnič pri Gorici št. 74. Dobro pripravljena in lepo prevedena, je izdihnila svojo dušo dne 16. januarja, stara 59 let.

Zapušča žalostnega moža Jožefa in otroke Ivanko in Gustelja v domovini, tu v Argentini pa so otroci: Pepi, Leopold, Franc in Marija.

Naj počiva v miru!

pred vrati, bi mogoče prišlo celo do razkola. Vsekakor pa bo to za konkordanciste imelo slabe posledice ter bodo "ta kratko" vlekli, dočim si bosta socialistična in radikalna stranka opomogli.

Kaj je privedlo zvezno oblast, da je tako strogo nastopila proti svojim zaveznikom, vedo pač v vladni palači.

V nedeljo 25. se ima vršiti volitev guvernerja. Kako bo vsa ta zadeva izpadla se bo videlo, kajti te dni je odšel kot interventor v to provinco general Martinez Pita.

Odlok o intervenciji je napravil med radikali ugoden vtis.

DRZEN NAPAD

V ponedeljek okrog 10 zvečer se je ustavil pred malo trgovino jestvin, ki jo ima v ulici Fonrouge, 851 Aurelio Lochetto, star 52 let, avto. Iz njega so izstopili trije neznanci in se napotili v trgovino. Tu so zahtevali od trgovca za 50 centavov mesnine. Ko se je ta pripravljaj, da jih bo postregel, je eden od neznanec zaklical: roke kvišku, bodite mirni! Seveda je prestrašeni trgovec storil, kar so mu zapovedali. Med tem so prebrskali predale ter odnesli ves denar, kar ga je Lochetto med dnevom izkupil. Že so odhajali, ko so zaslišali tam neke glasove. Zelo so pač morali biti previdni, ali pa so jim bile znane razmere. Oni niso pobegnili, ampak so šli tja, odkoder so prihajali glasovi. Tu sta se razgovarjala Zoilo Miranda in njegova žena. Miranda jim je moral izročiti denar, seveda nerad, saj so ga radi tega dobro nabunkali. Ko so vse to izvršili, so jo hitro pobrisali po ulici Fonrouge in Emilio Castro.

Tolovaji pa s tem plenom očitno niso bili zadovoljni, ali pa so hoteli izrabiti lepo priliko, ko so imeli taksi, ki so ga ugrabili šoferju Palermu, na Rivadavia in Pederneira, da so s svojim delom nadaljevali. Kmalu po izvršenem napadu na Lochetto in Miranda, so vdrli v trgovino papirja, na avenidi Riestra 1596, last Pedra Romieda, starega 66 let ter odnesli 65 pesov denarja. Ko so že bili v avtu, da se odpeljejo, je šel Romieda na ulico in klical na pomoč. Radi tega se je eden tolovajev vrnil in zadal staremu hud udarec, radi katerega je moral v bolnišnico.

Tolovaji, katerih je bilo pet, kakor pravi lastnik taksi, so jo nato popihali in jih do sedaj še niso sledili. Našli so pa taksi, katerega so tolovaji ustavili med ulicama Castro in Las Casas.

KEMIČNO IZBOLJŠAN KRUH

Občinska kemična preiskovalnica je dognala, da razne pekarije prodajajo kruh uporabljajoč takoimenovani "kemični izboljševalci". Ker je to prepovedano, je začela pregledovati kruh po pekarnah, kakor pri razpeševalcih. Našla je mnogo takega kruha ter je mnogo pekov zato kaznovala.

DREVO UBILO OTROKA

Ob avenidah Constituyentes in Gral. Paz v Saavedri se nahajajo zemljišče, na katerem stoji že stoletja stara drevesa, ki počasi ginejo in propadajo.

Eno tako drevo se je v ponedeljek popoldne podrla. Velika serca je bila, da so padajoče drevo pravočasno opazili, kajti v nasprotnem slučaju, bi se lahko dogodila velika nesreča. Tam v bližini so namreč imeli vojaške vaje, vojaki drugega pešpolka ter se ravno odpravljali na odhod, ko se je drevo podrla. Padajoče drevo pa so opazili in so se vsi razen Chiarella pravočasno umak-

nili. Ne pa tako prodajalka Contre-ras, s svojim 4 letnim sinom, ki je ob vzhodu drevesa imela postavljeno stojnico s sladkarijami. Njo in sina je vejevje močno oplazilo, da je radi tega deček takoj izdihnil, mater pa so težko poškodovano odpeljali v bolnišnico Pirovano. Vojak Chiarella je bil le lahko ranjen na roki.

Da se je drevo podrla je bil vzrok precej močan veter in je drevo imelo korenike čisto pri vrhu zemlje.

DELO V KLVNICAH DELNO USTAVLJENO

Pomorska vožnja je radi vojne v Evropi silno otežkočena. Radi nje trpi tako uvoz kakor izvoz, ker je premaio parnikov na razpolago. Argentina je pri tem posebno prizadeta. To občutijo posebno klavnice (frigorifiki), ki so se z blagom močno založile, a jim sedaj leži v zalogah. To je dalo klavnicam povod, da so te dni začasno odpustile čez 1500 delavcev.

PRAZEN STRAH

Močno so se prestrašili upravniki kanadske banke, ki se nahaja na vogalu ulic Callao in Cangallo, ko so prejeli od policije sporočilo, da so vrata banke odprta. Strah pa je bil prazen. Ko so vse prostore pregledali in preiskali, so ugotovili, da je vse v najlepšem redu ter niso v banko vdrla tatovi, ampak je bančni nastavljenec le pozabil zapreti vrata.

JURGUES V ZAPORU

Na Heinricha Jurguesa, ki je znan po svojih objavih, naperjenih proti nacistični Nemčiji, se je izvršil pretekli ponedeljek napad ter je bil Jurgues pri tem nekoliko ranjen.

Sedaj se nahaja omenjeni Jurgues v zaporu v Villi Devoto, kjer bo mora predsedeti 22 dni radi prepovedi nošnje orožja.

VARČEVANJE

Kakor lansko leto, tako hoče tudi letos izvršna oblast varčevati. V tem letu namerava za najmanj 30 milijonov pesov na proračunu privarčevati.

OBJAVE POSLANISTVA

Charcas 1705 — Bs. Aires
Kr. jugosl. poslanstvo išče in želi vedeti kje se nahajajo sledeči izseljenci:

Peričak Andrija iz Brloga. Javljaj se je do 1935 leta iz Buenos Airesa.

Banić Stjepan iz Gračanice. Ne javlja se več od 1936 leta. Do tega časa se je nahajal v Buenos Airesu.

Spudić Anton iz Reštova. Poslednji krat se je zglasil leta 1930.

Pavlič Ivan iz Banjvrha. Podatkov ni.

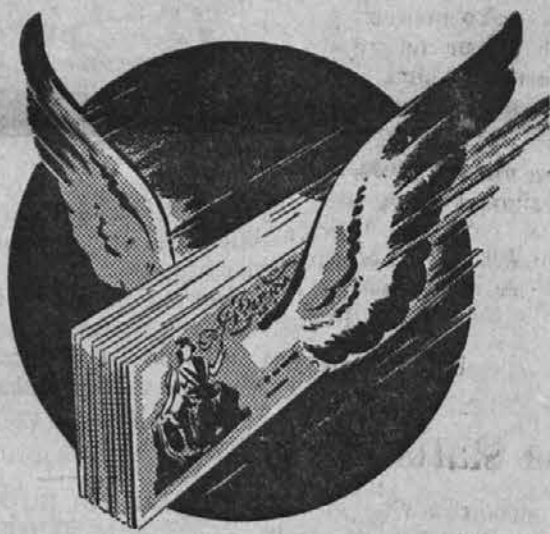
Kriletić-Čović Ivan. Nima podatkov.

Cebalo Boro Frane iz Žrnova. Deselil se je 1927. leta in se sploh ni javil svojem.

Lengyel Juan (Jovan) iz Elemira. Leta 1933 se je zglasil iz Avellanede. Po poklicu je čevljar in je navadno delal v neki tovarni čevljev.

Če kdo od rojakov ve za katerega gori imenovan, je naprošen, da javi poslanstvu.

Velikonočni Prazniki!

Posljite Vaš denar v Jugoslavijo in Italijo potom zračne pošte!

Način nakazovanja denarja potom zračne pošte je eden najbržih. Da ne bo kasno, izkoristite ga. Na značena vsota bo takoj izročena Vaši Obitelji v gotovini, a Vam bomo kasneje dostavili odgovarjajočo povratno priznanico. Posetite še danes naš

Jugoslovanski Oddelek

v katerem boste vljudno in hitro postreženi v svojem jeziku.

Naš način nakazovanja je hiter, varen in ugoden. Poslužujte se ga vedno.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — Bm. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredón 175

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda), CórdoBa 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

vatskega naroda in hrvatskega kraljevskega svobodnega mesta Zagreba. Pozdrav in sprejem Nj. Visočanstev in njuna triumfalna pot skozi špalir tisočih narodnih množic, to so silni vtisi, ki jih človek le redko doživi. Nepopisno veličasten je bil pozdrav in mimohod hrvatskega naroda in njegovih organizacij pred Nj. kr. Visočanstvima knezom, namestnikom Pavlom in kneginjo Olgo, čudovito lepa in mogočna pesem združenih zborov. Vsake oči, vsak obraz, vsaka roka in vsak glas ne preglednih množic navdušenih Hrvatov in Hrvatice izražajo eno in isto: samo veliko veselje in srečo, da lahko vidijo in pozdravijo vzvišena gosta. Ti zagrebški dnevi so kot celotna ena sama, v velikem navdušenju množic izražena ljubezen in iskreno globoka privrženost hrvatskega naroda kralju in kraljevskemu domu. Hrvatski narod je te dni posebej pokazal in dokazal, da je zdaj zadovoljen in hvaležen premodremu knezu, ker so se za časa njegove vladavine uresničile osnovne želje Hrvatov s tem, da je dobila Hrvatska isto mesto in tak položaj v Jugoslaviji, kakršen odgovarja moči, veličini in važnosti hrvatskega naroda med jugoslovanskimi narodi. Hrvatski narod je te dni kronal narodni sporazum s svojim navdušenim odobravanjem. Ovacije, ki jih je ljudstvo prirejalo nosilec politike narodnega sporazuma, ljubljeneu vodji hrvatskega naroda dr. Vladku Mačku in predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću, so nepobiten dokaz, da smo v politiki narodnega sporazuma našli in uresničili za Hrvate pravilno in srečno rešitev. Jaz nisem nič drugega kot skromen izvrševalec volje in politike voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca. On je politiko narodnega sporazuma zagovarjal, branil in ji do zmage bistveno pomagal. Njegov delež ni bil nič manjši takrat, ko smo še iskali trajnega in iskrenega sodelovanja z vodstvom hrvatskega naroda, kakor dandanes, ko je treba narodni sporazum uvajati v vsako panogo državne uprave in politike. Mislim, da predstavniki hrvatskega naroda to jako dobro vedo in zato mi lahko verjamete, da sem iskren, in tako iz vsega srea čestitam Zagrebu in Hrvatom k uspehu, ki so jih dosegli, kakor tudi k odlični organizaciji sedanjih slovesnosti. Želim le, da bi hrvatski narod spremljala božja pomoč, da bi s srečno roko organiziral svojo toliko ljubljeno domovino Hrvatsko sebi v korist in v blagor naše Jugoslavije. Sedanji zagrebški kraljevski dnevi imajo pa po mojem pojmovanju še daljnji in širši pomen. Oni glasno govorijo, da je treba zdravo načelo politike narodnega sporazuma, ki je prineslo srečo hrvatskemu narodu, uporabiti in izvesti v vsej državi, torej tudi za srbski in slovenski narod. Mislim, da so teogromne manifestacije ljudstva nazorno razblinile vse pomisleke in vse zapreke in protirazloge. Mislim, da ni nobene ovire več, in da je prišel čas, ko je treba urediti poleg Hrvatske enakopravno Slovenijo in srbski del države in sploh vse kraje po narodovih željah. V bodočnosti, ki ni jasna, mora biti naša narodna družina vsa zadovoljna, sodelovanje Srbov, Hrvatov in Slovencev harmonično, državna skupnost pa urejena, da bi država vso svojo odporno moč lahko posvetila morebitnim bodočim nevarnostim."

NOVA TOVARNA CEMENTA

Naša tovarna za cement, ki nosi sedaj naslov "Cementi Isonzo", stalno dela in svoj obrat še povečuje. Pred dnevi je podjetje obiskal g. prefekt v spremstvu g. kvestorja in drugih odličnikov. Pregledal je vso tovarno in se zlasti zanimal za stanje delavstva. Nastavljeni so odličnim gostom priredili s'ovesen sprejem.

DRZNI ROPARJI

V Razložne pri Mirniku v zapadnih Brdih so zakrinkani roparji vdrili ponoči v hišo posestnika Francea Sirka, ki biva na samem. Z orožjem v roki so zahtevali: "Denar ali življenje!" Prestrašeni mož jim je namesto denarja ponujal kravo, ki je pa rokovnjači niso hoteli vzeti, moral jim je izročiti ključ, nakar so prevrli vse kote in odnesli 900 lir denarja.

Pri Kodermaeh, župnija Kodermaci ob Idriji v Benečiji, so vdrili najbrž ravno isti zločinci v neko hišo in tudi kričali na gospodarja: "Denar ali življenje!" Moža je tako prevzelo, da je omedlel in padel po tleh. Roparji so ga pričeli brcati in suvati z nogami. Ker se pa ni več ganil in ni dal znakov življenja, so se preplašili in zbežali. Z nezvestjo je ubogi kmet rešil svojo gotovino. Sosedje pa hudomušno trdijo, da njegova omedlevica ni bila tako težka kakor je izgledala.

544 KVINTALOV KAVE SO PRETIHOTAPILI

V letih 1935 in 1936 je večja skupina trgovcev, mešetarjev in šoferjev prethotapila iz državnih skladišč v Mestrah pri Benetkah, v Genovi in v Trstu 544 kvintalov kave. Država je utrpela nad 850.000 lir škode na carini. Tihotapsko tolpo je vodil neki carinski podinspektor, ki je po odkritju sleparskega početja zbežal najprej v Švico, potem v Francijo, od tam pa v Španijo, kjer se je javil med italijanske prostovoljce v španski vojni, pa so ga izsledili in zaprli. Pretekli teden se je pred tržaškim sodiščem vršila proti čedni družbi večdnevna razprava. Državni pravdnik je zahteval za vse obtožence skupaj 57 let strogega zapore in 14 milijonov lir globe, za glavnega krivca samega — carinskega nadzorika pa 24 let ječe in 5 milijonov denarne kazni. Sodišče je prisodilo prvemu obtožencu 10 let ječe in plačilo 4 milijonov globe. Drugi pogavitni "družabniki" bodo sedeli po tri leta in plačali globe, ki gredo v milijone.

Ponesrečena italijanska jadrnica

Italijanska motorna jadrnica "Rosina C." je pred mesecem plula v hudi burji in snežnem viharju mimo naše obale v Albanijo. Ko pa je plula okoli Korčule, jo je valovje pograbilo in butnilo ob bližnjo čer, kjer se je jadrnica, natovorjena s 400 tonami cementa, toliko poškodovala, da je začela vdirati vanjo voda. Na pomoč je prihitela jugoslovanska ladja "Dedinje", ki je vse mornarje in lastnika jadrnice po velikih naporih naše posadke rešila. Lastnik je jadrnico prepustil usodi. Ko se je pa vreme popravilo, so šli bližnji ribiči z dvema motornima jadrnicama in začeli s črpalkami črpati vodo iz jadrnice. Posrečilo se jim je, da so vodo v toliki meri iztisnili, da so jadrnico s tovorom vred privlekli v pristanišče. Od tovara ga bo dve tretjini še dobrega. Sedaj pa bo nastal zanimiv pravni spor, komu pripada jadrnica s tovorom vred. Ker jo je lastnik prepustil usodi in tako pristaniški oblasti v Splitu javil, bi pripadlo potem vse skupaj tistemu, ki je jadrnico rešil. Ker pa je vse skupaj vredno več milijonov, je verjetno, da se bo italijanski lastnik potegoval za svoje

pravice. Pristaniška oblast je namreč italijanskega konzula v Splitu obvestila, da so ribiči privlekli jadrnico do obale. Izid tega spora pričakuje javnost z velikim zanimanjem.

Ljubezen koroške Slovenke do svoje domovine

"Koroški Slovenec" ponatiskuje pismo koroške Slovenke, ki se že več let nahaja v Chileju v Južni Ameriki. Pismo je polno ljubezni do slovenske domovine in zato posnemamo iz njega nekatere odstavke: "Kako je z našo ljubljeno Koroško sedaj? Gotovo se je tudi tam mnogo spremenilo in gotovo vplivi zadnjih dogodkov niso ostali brez odmeva. Zato pa se moramo zediniti in biti čuječi vsi, ki se zavedamo dragulja kot je naša maturna beseda, da ga ohranimo nam in njim, ki pridejo za nami. O, velike naloge so to! Za to je treba značajev polnih idealizma in kreposti in ne dvomim, da jih je med nami. Prečesto mi pride na misel: tudi jaz sem Slovenka, tudi od mene ima domovina pravico terjati žrtve. Ali kako nezmožna sem, ne morem ji dokazati svoje ljubezni v delih, zato pa polagam na njen oltar prisegne zvestobe. Kako resničen je pregovor: Če hočeš spoznati domovino, pojdi v tujino! In jaz sem jo spoznala v urah, ko se mi je stožilo po tistih tratah, kjer sem se igrala kot otrok, ko se mi je stožilo po Karavankah, po Dravici, po lepih smrekovih gozdovih, ki jih tukaj ni, po prijateljih, po lepi slovenski pesmi, ki je ne slišim nikoli več in ne nazadnje po šentruperskem samostanu, ki mi je bil dom. Prečesto iz vse duše zahrepenim po slovenskem čitju in še bolj po človeku, s katerim bi se mogla pogovoriti v živih slovenski materni besedi. — Oj, kako daleč, daleč so planine... Dežela draga, kje ležiš, ki jezik moj mi govoriš? — In še: Njav čez jizaro, njav čez gmajnico... Bog ve če bom še kdaj videla deželo, kamor vsak dan pohitijo moje misli in jo oklepajo z vdano sveto ljubeznijo."

Izselitev italijanskih družin iz Jugoslavije

385 Italijanov se je izselilo pred nekaj dnevi iz vasi Mahovljani pri Banjaluki. To so bile italijanske družine, katere je bila pred šestde-

Mussolini, ki je odredil preselitev italijanskih družin iz Jugoslavije

setimi leti naselila avstrijska vlada v imenovani vasi. Italijani so kmoto-

Najnovejšo blago za leto 1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim
klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali
Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIĆ
TRELLES 2642 U. T. 59-1232

vali ali pa bili zidarji. Sedaj so se vsi vrnili v domovino, ker je italijanska vlada pozvala iz tujine vse svoje izseljence, da bi se naselili na poljih v Južni Italiji, katere so pridobili tam z izsuševanjem močvirnatih kompleksov. Italijani so vzeli s seboj le obleko in nekaj denarja, ostalo pa so pustili pri nas. Vse so prodali, svoj denar pa bodo dobili pozneje po posebnem dogovoru med našo državo in Italijo.

Pismo slovenskega vojaka z zapadne fronte

"Kor. Slovenec" objavlja pismo vojaka-Slovenca z zapadne fronte, ki se glasi: "Čutim se dolžnega, da se zahvalim upravi za vestno in redno pošiljanje lista, ki nas tako tesno veže z vami doma ter nam živo slika življenje in dogodke po naših dolinah in hribih. Božič smo obhajali zelo prijetno. Bridke občutke, ki so se nas hoteli polastiti, smo krotili z izvrstnim mozelskim vinom, ki ga je tu v izobilju. Na željo tovarišev-Nemcev smo zapeli tudi našo božično in več narodnih, ki so jim zelo ugajale. Pet nas je skupaj in dva sta nastavljeni pri kuhinjskem kanonu; pa znata tako imenitno streljati z njim, da najhujši in največji zadetki v bliki mesa priletijo točno v naše skledje in tam lepo obležijo. "Koroški Slovenec" nas nasičuje duhovno, tadva pa telesno. Zato kar brez skrbi za nas."

GLASBENIK UMRL

21. januarja je v Zagrebu umrl po hudi bolezni znani glasbenik in dirigent Andrej Mitrovič, ki se je svoj udejstvoval tudi v Sloveniji.

ZELEZARNA V ZENICI SE POVEČAVA

Velika potreba po železu, katero moramo še vedno večji del uvažati kljub velikim rudnim zakladom doma, je pripravila upravo Jugoslovanskega jekla d. d., da je sklenila povečati obrat s postavitvijo nove, to je sedme peči. Dosedanjih šest peči da dnevno 500 ton železa. Sedma peč bo električna. Naprave bo dobavila nemška tvrdka Siemens, čeprav so se domače industrije potegovala za dobavo. S povečanjem obrata se bo povečalo tudi število delavcev in uradnikov. Stalno naraščanje prebivalstva v Zenici je silno podražilo stanovanja. Zavaljo tega je sklenila uprava družbe, da bo zgradila veliko delavsko kolonijo in kolonijo uradniških stanovanj, ki bo imela 44 hiš. Delavska kolonija bo dobila večje število hiš, med drugimi tudi dve hiši, v katerih bo dobilo stanovanje 320 samskih delavcev. Vse skupaj bo veljalo 20.000.000 dinarjev.

POTRDI TE PRILIKO DVEM HRVATSKIM SKUPINAM

Obe zaščitni organizaciji hrvaškega ljudskega gibanja, ki sta delovali že nekaj let, namreč Seljačka zaščita in Gradjanska zaščita, sta prijavili svoja pravila hanski oblasti. Ban dr. Šubašić je obema organizacijama potrdil pravila in s tem sta organizaciji tudi pravno postali zakoniti. Hrvatski list so s tem v zvezi dejali, da sta bili obe organizaciji že prej zakoniti, saj je predsednik vlade Cvetković dejal, da sta si ti dve

organizaciji sami s svojim delovanjem priborili zakonitost.

ZA ZDRUŽITEV RADIKALNIH SKUPIN

Za slogo vseh radikalnih skupin v državi se zavzemajo radikali iz Banjaluke. Na svojem sestanku so izrazili željo, da bi se združile vse štiri skupine, katere vodijo Aca Stano-

Dragiša Cvetković, ministrski predsednik

jevič, Dragiša Cvetković, dr. Lazar Marković in Božidar Maksimović. Poziv in pozdrav so poslali vsem prizadetim veljakom.

Nemška "Bela knjiga"

Nedavno smo bili prinesli izvleček iz francoske "Rumene knjige", sedaj pa prinašamo kot v nasprotjučo še nemško "Belo knjigo".

Pod naslovom "Listine k zgodovini vojne" je nemško zunanje ministrstvo izdalo zelo obširno zbirko diplomatskih listin, s katerimi naj bi bil doprinesen dokaz, da Nemčija s Poljsko ni iskala nobene spora in da je na poljskem vprašanju prišlo do izbruha vojne po drugih, predvsem po angleški krivdi. Nemška "Bela knjiga" objavlja na 344 straneh 482 diplomatskih dokumentov, kakor not, spomenice, poslaniških in konzularnih poročil, navodil zunanjega ministrstva in zapisov raznih diplomatov.

Uvod h knjigi je napisal sam zunanji minister von Ribbentrop, ki pravi, da je namen te knjige, da se enkrat doprinese "neovrgljiv dokaz, da nosi na sedanji vojni vso krivdo izključno Anglija, ki je sklenila, da Nemčijo uniči". Zunanji minister pravi, da je "volja za vojno pri Angliji postala jasna takoj po monakovski konferenci" in da je Anglija potem hitro izkoristila "poljsko zaslepljenost", da je izvedla svoj že dolgo pripravljeni načrt, da napade Nemčijo. Minister pravi na koncu svojega uvoda, da "Nemčija ne bo odložila orožja prej, dokler ni dosegla svojega cilja, namreč da vojaško uniči nasprotnike in si zavaruje svoj življenski prostor."

Diplomatične listine so razdelje v štiri poglavja.

Prvo poglavje obravnava razvoj nemško-poljskih odnosov od leta

1919 do 1933, ko so narodni socialisti prevzeli oblast v Nemčiji, ter dalje do izbruha vojne leta 1939. Na podlagi 216 vsebinsko skrajno zanimivih dokumentov dokazuje "Bela knjiga", da se je položaj nemške narodne manjšine vedno slabšal. Nemški generalni konzuli neprestano poročajo osrednji vladi v Berlinu o vseh podrobnostih položaja nemške manjšine, nemška vlada pa potem posreduje v aVršavi. Tudi po sklenitvi prijateljskega pakta med Nemčijo in Poljsko v letu 1934 se položaj ni izboljšal, marveč se je po poročilu konzulov še poslabšal posebno v Gdansk. Tudi po zlomu Českoslovaške so se odnosi neprestano zaostrevali, dokler v oktobru 1938 nemški zunanji minister ni predložil poljskemu veleposlaniku končno ureditve vseh sporov na osnovi povratka Gdanska v okvir Nemčije in podpisa nenapadnega pakta za dobo 25 let.

Drugo poglavje se v podrobnostih (107 dokumentov) peča z angleško politiko napram Nemčiji v letih 1938 in 1939, govori o "angleškem oboroževanju in hujskanju proti Nemčiji".

Tretje poglavje nosi naslov "Nemška prizadevanja za zavarovanje mirnih odnosov s sosednimi državami" in objavlja k temu predmetu 27 dokumentov, ki naj dokazujejo, kako miroljubna politika je bila nemška takrat, ko jo je začela obkroževati angleška nevarnost.

Četrto poglavje nosi naslov: "Poljska kot orodje angleške volje za vojno" (133 dokumentov). Razdeljeno je na dve poglavji, od katerih obravnava prvo posledice angleške obkroževalne politike za zadržanje Poljske tako napram Gdansk, kakor napram narodnim manjšinam, med tem ko pedaja drugo poglavje sliko zadnjih tednov, ko so se začeli gostiti oblaki in je postal izbruh vojne neizbežen. Vso to poglavje je tako sestavljeno, da meče vso krivdo za odklonilo zadržanje Poljske napram nemškim zahtevam na Anglijo, in so v njem zelo zanimiva poročila nemških konzulatov na Poljskem, ki pričajo, kako resno je nemški konzularni zbor vzel vso zadevo v roke in kako vestno je stal na straži in obveščal svojo osrednjo vlado o vsem, kar se je dogajalo.

Nemška "Bela knjiga" konča z objavo brzojava nemškega zunanjega ministra na vse nemške diplomatske postaje v inozemstvu. Brzjav nosi naslov "V informacijo in zaradi zadržanja v besedi". V tem brzjavu javlja nemška vlada, da je vsega kriva Anglija. "Žetev, ki jo je sejala Anglija je s tem dozorela", pravi brzjavka in daje s tem nemškimi diplomatom navodilo za nadaljnje zadržanje v tem vprašanju.

Indijanca iz Altiplana

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK
Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Trgovina čevljev
BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

Rojaki

Predno si naročite obleko

OBIŠČITE

KROJAČNICO

Cirila Podgornik

ki Vam nudi najboljšo postrežbo v vseh ozirih in ima v zalogi veliko izbero vzorcev za pomlad in poletje

in obojCENE ZMERNE

TINOGASTA 5231
Villa Devoto

MODERNA KROJAČNICA
Peter Capuder
izdeluje moderne obleke po zmernih cenah.
AYACUCHO 975 — BS-AIRES
U. T. 41 - 9718

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 , lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1320

U. T. 22 - 8327

DOCK SUD

